

Mál nr. 5/2016**M og
vátryggingafélagið V1 v/ ábyrgðartryggingar X og vátryggingafélagið V2 v/
ábyrgðartryggingar Y.****Skaðabótaábyrgð vegna vinnuslyss dags. 16. apríl 2014.****Gögn.**

3. Málskot, móttækið 11.1.2016, ásamt fylgigögnum.
1. Bréf V2, dags. 21.1. 2016.
2. Bréf V1, dags. 22.2.2016, ásamt gögnum, þ.á.m. samskipti milli V1 og X.

Málsatvik.

M slasaðist við vinnu sína sem rafvirkjanemi hjá X þann 16. apríl 2014, þar sem hann var að fræsa fyrir rafmagn í vikuvegg nýbyggingar. Þegar hann var að fræsa í vegginn fór fræsarinn í steypustyrktarjárn í veggnum og missti M tök á honum við höggið, með þeim afleiðingum að hann slasaðist á hendi. X hafði verið fengið til þess að vinna við rafmagn í nýbyggingunni sem verktaki en Y var verkkaupi og aðalframkvæmdaaðili hennar.

M telur að X og Y beri skaðabótaábyrgð vegna afleiðinga slyssins og hafi hvorugt fyrirtækið fylgt ákvæðum laga nr. 46/1980 varðandi öryggi á vinnustaðnum og tilhögun vinnunnar. Einnig telur M að hallann af sönnunarskortum um hver átti að gera hvað á vinnustaðnum verði að leggja á fyrirtækin þar sem ekki hafi farið fram fullnægjandi rannsókn af hálfu Vinnueftirlitsins vegna slyssins. Hvað varðar ábyrgð X sérstaklega telur M að yfirmenn M hans hafi átt að gera ráðstafanir til að merkja staðsetningu steypustyrktarjarna í þeim veggjum sem hann var sendur til að fræsa í. M hafi verið nemi á þessum tíma og því enn meiri ástæða til að sinna þeirri leiðbeiningarskyldu. Einnig vísar M til þess að forsvarsmenn X hefðu átt að hafa samráð við Y eða aðra á vettvangi til að kanna og vara við þeim hættum sem þar voru. Vísar M einnig til þess að hann hafi ekki fengið næga þjálfun og leiðbeiningar hjá X eða haft þannig reynslu að leiðbeiningar hafi ekki þurft. Vísar M auk laga nr. 46/1980 til reglna nr. 547/1996, reglugerðar nr. 920/2006 og 367/2006 og telur að tilgreindum ákvæðum hafi ekki verið fylgt af hálfu X. Hvað varðar ábyrgð Y vísar M einnig til ofangreindra laga, reglna og reglugerða og telur að X hafi átt að gera ráðstafanir til þess að leiðbeina um staðsetningu mögulegra jarna í veggjum nýbyggingarinnar eða merkja sérstaklega til samræmingar fyrir verktaka sem voru við vinnu í byggingunni. Sérstök þörf hafi verið að vara við steypustyrktarjárnnum í vikuveggjum í ljósi þess að almennt séu þau ekki fyrir hendi í slíkum veggjum.

V1 telur fyrir hönd X að skaðabótaábyrgð þess sem vinnuveitanda M sé ekki fyrir hendi. V1 byggir á því að ekki hafi verið hægt að gera þær kröfur til X, sem rafvirkjafyrirtækis, að kunna nákvæm skil á staðsetningu steypustyrktarjarna í ljósi þess að það séu múrarar hússins sem komi þeim fyrir. Alla jafna hafi þessi járn verið það djúpt inn í veggjum að það hafi ekki verið hætt á að fræsarar, eins og M hafi verið að nota í tilgreint sinn, hafi getað lent á járnnum. Einnig vísar V1 til þess að svipað atvik hafi komið fyrir hjá öðrum starfsmanni rétt áður og hafi þeim starfsmanni ekki orðið meint af. M hafi fengið nægar leiðbeiningar um notkun fræsara ásamt öðrum starfsmönnum X og vísar V1 einnig til munnlegra upplýsinga frá öðrum starfsmönnum X um að þeir hafi átt að passa sig á stóru grjóti og nögglum við fræsingar. Þær leiðbeiningar hafi M einnig fengið. Það sé því ekki hægt að rekja slys M til annars en mögulega hans eigin aðgæsluleysis.

V2 hafnar einnig skaðabótaskyldu Y vegna atviksins. Fyrst og fremst er byggt á því að M hafi ekki verið starfsmaður Y og hafi starfsmenn þess fyrirtækis því ekki haft boðvald yfir störfum

hans. Einnig er því mótmælt að það hafi legið sérstakar skyldur á Y um að merkja sérstaklega hvern vegg nýbyggingarinnar m.t.t. legu járna heldur hafi það verið verktakans sjálfs að gera ráðstafanir vegna eigin starfsmanna. Einnig telur Y að slys M verði helst rakið til hans eigin reynslu- og aðgæsluleysis.

Álit.

Ljóst er af gögnum málsins að M var, sem rafvirkjanema, falið að fræsa í vegg fyrir rafmagni. M hafði starfað hjá X í nokkra mánuði þegar honum var það falið og hafði áður unnið sambærilegt verk í öðrum nýbyggingum. Þegar kom að því að fræsa í umræddan vegg lenti M á steypustyrktarjárn sem hann sjálfur telur að hann hafi ekki getað búist við að væri í veggnum. Í gögnum frá X kemur fram að rétt áður en M slasaðist við þessar aðstæður hafði svipað tilvik komið upp hjá öðrum starfsmanni og er það staðfest í gögnum málsins. Á vinnuveitendum hvílir skylda til þess að leiðbeina starfsmönnum sínum og gera ráðstafanir til að gæta öryggis þeirra, sbr. fjölmörg ákvæði laga nr. 46/1980 og reglur og reglugerðir sem settar eru með stoð í þeim lögum.

Í ljósi þess að rétt áður en M slasaðist hafði komið upp svipað atvik hjá öðrum starfsmanni X verður að gera þær kröfur til X að geta sýnt fram á með skýrum hætti að fyrirtækið hafi sinnt leiðbeiningarskyldu sinni til rafvirkjanema eins og M, sem og að gerðar hafi verið ráðstafanir til að kanna hvort væri járnabinding í þeim veggjum sem M var falið að fræsa í. Í gögnum málsins kemur ekkert fram um að nokkur á vegum X hafi kannað það eða gert sérstakar ráðstafanir, þrátt fyrir atvikið rétt á undan. Verður að meta það X til sakar og telst fyrirtækið bera skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M. Ekki verður lögð ábyrgð á verkkaupann Y vegna slyssins, en ekki er sýnt að það fyrirtæki hafi átt að gera sérstakar ráðstafanir varðandi verk sem X stýrði.

Um er að ræða slys sem starfsmaður verður fyrir við vinnu sína og ekki er sýnt fram á að M hafi sýnt stórkostlegt gáleysi í skilningi 23. gr. a skaðabotalaga nr. 50/1993 þannig að það komi til greina að fella niður bótaábyrgð í heild eða að hluta.

Niðurstaða.

M á rétt á skaðabótum úr ábyrgðartryggingu X hjá vátryggingafélaginu V1.

Reykjavík, 15. mars 2016.

Póra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson hdl.

Jón Magnússon hrl.